

Οι ήρωες του **Νικ Χόρνμπυ** είναι ανίκανοι να ωριμάσουν αλλά έχουν την εξυπνάδα να βρίσκουν κατάλληλες γυναίκες. Μια αφήγηση για **άντρες χαμένους στα πάθη τους**, πλημμυρισμένη από μουσική

Αρσενικοί και λούζερ

ΤΗΣ ΛΑΜΠΡΙΝΗΣ ΚΟΥΖΕΛΗ

Μινεάπολη, Ιούλιος του 1986, κλαμπ «Το μιάρο χάλι». Ενας ανερχόμενος αμερικανός τραγουδοποιός της ροκ, ο Τάκερ Κρόου – καλύτερος από τον Μπομπ Ντίλαν, τον Λέοναρντ Κοέν και τον Μπρους Σπρίνγκστιν μαζί, λένε κάποιος –, επισκέπτεται την τουαλέτα. Επιστρέφοντας ακουρνεί την περιόδεϊά του και εξαφανίζεται. Είδε τον Θεό εκεί μέσα; Κινδύνεψε να πεθάνει από υπερβολική δόση; Οι φανατικοί θαυμαστές του Κρόου διατυπώνουν άπειρες εικασίες στον ιστότοπο που έφτιαξαν για χάρη του. Είκοσι δύο χρόνια μετά την αναχώρησή του ζουν με τον μύθο του Κρόου, κάνουν προσκύνημα στα μέρη από όπου πέρασε εκείνος και στήνονται έξω από το σπίτι της Τζούλι, της γυναίκας που του ράνισε την καρδιά και του έδωσε την έμπνευση για το τελευταίο ανεπανάληπτο άλμπουμ του. Και όλα κυλούν ήρεμα στο Γκολντνες, την αγγλική κομώπολη όπου ο ζει ο Ντάνκαν, ο σαραντάρης καθηγητής κινηματογράφου που έστεισε τον ιστότοπο, με την Άννι, τη σύζυγό του, που διευθύνει το μικρό τοπικό μουσείο. Ωσπου κάποια μέρα ένα CD με τα ντέμο της νέας ακυκλοφόρητης δουλειάς του Κρόου με τίτλο «Η Τζούλιετ γυμνή» φτάνει στα χέρια του Ντάνκαν και φέρνει τα πάνω κάτω.

Με τον Ντάνκαν να φωτογραφίζει τη μπροστά σε έναν ουρητήρα της θρυλικής τουαλέτας, μια έμμεση παραπομπή στη διάσημη «Κρήνη/Ουρητήριο» του Μαρσέλ Ντυσάν, αρχίζει το νέο μυθιστόρημα του Νικ

Αγγλική παραλία σε ώρα... αιχμής

Χόρνμπυ που ξετυλίγει μια αφήγηση για την τέχνη και τον ρόλο της στη ζωή, για το ταλέντο, για τον χαμένο χρόνο και την περιπλοκότητα των ανθρώπινων σχέσεων.

Ενας καλλιτέχνης γεννάει και το ταλέντο του έχει σβήσει. Το θέμα θυμίζει την πρόσφατη «Ταπεινώση» του Φίλιπ Ροθ, χωρίς την τραγικότητα, το γκλάμουρ και την εκζητήση του Αμερικανού. Ο Χόρνμπυ δεν ενδιαφέρεται για την αγωνία που γεντεί επιπτακτικά ανακούφιση, αλλά για τα μικρά καθημερινά σιωπηλά δράματα από τα οποία αποτελείται η ζωή. «Τι κάνεις όταν πιστεύεις ότι έχεις σπαταλήσει δεκαπέντε χρόνια από τη ζωή σου;» γράφει σε μείλι της στον Τάκερ η 39χρονη Άννι, όταν συνειδητοποιεί ότι από αδράνεια ζει επί δεκαπέντε χρόνια σε μια σχέση που δεν την ικανοποιεί. Περνάει τη φάση της λαχτάρας για ένα παιδί, αλλά ο Ντάνκαν δεν είναι ούτε πρόθυμος ούτε κατάλληλος. Έχει ωριμάσει ηλικιακά αλλά ακόμα δεν έχει έρθει αντιμέτωπος με τις απαιτήσεις του για να συνειδητοποιήσει πόσο αξιολύπητες είναι. Ο Τάκερ, από

την άλλη, «παγκόσμιος εμπειρογνώμονας» του χαμένου χρόνου, με αμφιβολίες για τον εαυτό του και το ταλέντο του, στα 58 του εξακολουθεί να είναι βυθισμένος στην απραξία, υποστηρίζοντας ότι μια παραγωγική ζωή δεν καταξιώνει την ύπαρξή μας, αλλά σημασία έχει «η λογική άνθρωπος είσαι, πώς φέρεσαι στον εαυτό σου και στους γύρω σου». Μόνο που και σε αυτόν τον τομέα ο ίδιος δεν τα πάει καλά. Με αρκετές πρόβην συζύγους που τον μισούν και παιδιά που ποτέ δεν έχει δει, ρίχνει πλέον τις ελπίδες του για την απόρβση του χαμένου χρόνου στο τελευταίο του παιδί, τον εξάχρονο Τζάκσον.

Εμμονικοί, αναβλητικοί, ανεύθυνοι, ανίκανοι να ωριμάσουν, χαμένοι στα πάθη τους, οι αρσενικοί ήρωες του Χόρνμπυ είναι και σε αυτό το μυθιστόρημά του «Λούζερ», που η εξυπνάδα τους είναι ότι καταφέρνουν να βρίσκουν τις κατάλληλες γυναίκες για να κουμαντάρουν τη ζωή τους. Μονάχα που στην πορεία τις εκμηδενίζουν ακυρώνοντάς τις και αυτές. Ως εργαλείο που διευκολύνει

τη διαπροσωπική επικοινωνία προσφέρει ο Χόρνμπυ την τέχνη, τη μουσική στην περίπτωση, η οποία επιδρά «όπως θα έπρεπε να λειτουργεί η θρησκεία, σου δημιουργεί τη διάθεση να αγαπήσεις τους ανθρώπους, να τους συγχωρήσεις τις σημαντικές αμαρτίες τους». Στις καλές στιγμές της, μας κάνει να βλέπουμε ξαφνικά τον εαυτό μας με καθαρά μάτια, σε κατάσταση επιφώισης. Συνήθως όμως είμαστε «πολύ μεθυμένοι ή πολύ απασχολημένοι» για να κάνουμε κάτι.

Αφήνει μια γλυκόπικρη γεύση το μυθιστόρημα του Χόρνμπυ, αλλά, μέσα στον κατακλισμό από αμερικανικά μυθιστορήματα, αυσιεί σαν αεράκι φρεσκοδάς, με τα χαρακτηριστικά της καλής βρετανικής λογοτεχνίας: γραφή εξαιρετικά πνευματώδης, οξύδερκή, περιεχόμενο ρομαντικό αλλά όχι μελό, ύφος στοχαστικό αλλά όχι βαρετό, σαρκαστικό αλλά με ευσπλασία, μελαγχολικό αλλά όχι καταθλιπτικό. Ίσως οι διάλογοι να ξεχειλώνουν κάπου κάπου και η μετάφραση να κλοτσάει, αλλά διαβάεται μονορούφι.

Ο χρόνος που χάνεται κοστίζει πολύ

Ο 53χρονος Νικ Χόρνμπυ συγκαταλέγεται στους ευπώλητους σύγχρονους βρετανούς συγγραφείς που τα βιβλία τους γίνονται γρήγορα και κινηματογραφικές επιτυχίες. Τα πρώτα του μυθιστορήματα είχαν έναν αναγνωρισίμο αυτοβιογραφικό πυρήνα, που κάνει την κριτική να αναζητεί συστηματικά το πρόσωπο του συγγραφέα πίσω από τους χαρακτήρες του. Στον «Πυρετό της μπάλας» (Ελληνικά Γράμματα, 1999) αφηγείται πώς το πάθος του για την Αρσενάλ τον βοήθησε να καταπολεμήσει την κατάθλιψη. Η φανατική ενασχόληση με τη μουσική – είναι δισκοκριτικός στο περιοδικό «The New Yorker» – ήταν ο καμβάρ πάνω

στον οποίο συναρμολογήθηκε το «High Fidelity» (Πατάκης, 1996). «Σε αυτό το βιβλίο ενσωμάτωσα τον προβληματισμό μου για την κατανάλωση της τέχνης» είπε ο Χόρνμπυ σε συνέντευξή του. «Ως συγγραφέας έχει κανείς πάντα την ανάγκη να ξέρει αν το βιβλίο του είναι καλό και τίπος η γνώμη έχει περισσότερη βαρύτητα: του ίδιου, των κριτικών ή των αναγνωστών του; Μπορεί να συνοψίσει τις διαφορετικές απόψεις σε μία ετυμολογία; Και επιπλέον ήθελα να περάσω και μια πρόσφατη παρατήρηση, ότι μόνο όταν ωριμάζει η ηλικία σου καταλαβαίνεις πως ο χρόνος που αφιερώνεις να χάνεται κοστίζει πολύ».

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟ ΚΟΥΙΖ ΤΗΣ ΣΕΛ. 2 Το όνομα του βιβλιοπωλείου ήταν **Shakespeare and Company** και της ιδιοκτήτριάς του Σιλβία Μπιτς, που γεννήθηκε το 1887 στη Βαλτιμόρη του Μέριλαντ και πέθανε στο Παρίσι το 1962.